

Sygn. akt III A Ua 1181/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica
Sędziowie:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz (spr.) SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku K. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o wartość kapitału początkowego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 16 maja 2011 r. sygn. akt VIII U 1350/10

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że do wartości kapitału początkowego wnioskodawcy K. Z. uwzględnia nieskładkowe okresy nauki w szkole wyższej: od 1 października 1974 do 10 września 1975, od 1 października 1975 do 23 lutego 1977, od 1 października 1977 do 2 października 1978, od 15 do 17 lutego 1979, oddalając dalej idące odwołanie,

II. w pozostałym zakresie apelację oddala.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. decyzją z dnia 11 sierpnia 2010 r. ustalił wartość kapitału początkowego K. Z., odmawiając uwzględnienia nieskładkowego okresu studiów z tej przyczyny, że wnioskodawca nie przedłożył danych co do czasu trwania nauki w szkole wyższej.

W następstwie odwołania sprawę rozpoznał Sąd Okręgowy we Wrocławiu, który wyrokiem z dnia 16 maja 2011 r. zmienił zaskarżoną decyzję, zaliczając do ustalenia wartości kapitału początkowego okres czterech lat studiów.

Sąd Okręgowy ustalił m.in., że K. Z. odbył studia wyższe na Wydziale (...) Politechniki (...) w latach od 1974 r. do 2008 r. W okresach od 24 lutego do 30 września 1977 r., od 03 października 1978 r. do 14 lutego 1979 r., od 10 października 1980 r. do 30 września 1981 r. korzystał z urlopów. Po reaktywacji na Wydział (...) z dniem 01 października 2007 r., ukończył studia 06 marca 2008 r., otrzymując tytuł inżyniera.

Sąd I instancji uznał, że zgromadzony materiał dowodowy umożliwia uwzględnienie odwołania wnioskodawcy w zakresie, w jakim domagał się on uwzględnienia okresu studiów w szkole wyższej, przedłożył bowiem wymagane dokumenty świadczące o ukończeniu nauki według czteroletniego programu.

Zaskarżona decyzja podlegała zmianie w sposób wyartykułowany w sentencji wyroku.

Strona pozwana wniosła apelację od przedstawionego wyroku, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie prawa materialnego art. 173 ust. 3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przez uwzględnienie do wartości kapitału początkowego okresu czterech lat studiów w sytuacji, gdy wnioskodawca odbywał studia wyższe także po dniu 31 grudnia 1998 r., to jest od 01 października 2007 r. do 06 marca 2008 r., przez 5 miesięcy i 6 dni. Organ rentowy podniósł, że fakt ukończenia przez K. Z. studiów w dniu 06 marca 2008 r. skutkuje brakiem podstawy do zaliczenia okresu nauki do wartości kapitału początkowego.

ZUS domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie odwołania wskazując równocześnie, że w okresie nauki systemem zaocznym wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu, co oznacza, że niezbędne jest wyszczególnienie konkretnych okresów studiów niepokrywających się z okresem zatrudnienia uwzględnionego jako okres składkowy.

Sąd Apelacyjny rozważył niżej przedstawione okoliczności:

Przedmiotem rozpoznania w sprawie jest ustalenie kapitału początkowego K. Z. na podstawie art. 173 i następnych ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 162 poz. 1118 ze zm.). Powołany przepis określa, że dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1998 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy (ust. 1), którego wartość oblicza się na dzień wejścia w życie ustawy (ust. 3), przy czym stanowi on równowartość kwoty ustalonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia. Kapitał początkowy jest równowartością kwoty hipotetycznej emerytury za okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonych do 31 grudnia 1998 r., ustalonej na dzień 1 stycznia 1999 r. i wyrażonego w miesiącach średniego dalszego trwania życia. Obliczenia emerytury hipotetycznej dokonuje się według formuły stosowanej do wyliczenia emerytury dla osób, które urodziły się przed dniem 1 stycznia 1949 r., tak więc przy ustalaniu okresów składkowych i nieskładkowych obowiązują te same zasady, jakie zostały określone dla ustalania prawa do emerytury osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.

Oznacza to, że uwzględnieniu podlegają wyłącznie okresy (do dnia 31 grudnia 1998 r.) uznawane za składkowe i nieskładkowe przez art. 6 i 7 ustawy emerytalnej.

Według art. 7 pkt 9 cyt. ustawy, okresami nieskładkowymi są okresy nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów. Przepis ten ma zastosowanie do osób, które ukończyły studia o różnych okresach i w różnych systemach. Nie wynika z niego, aby zakreślał on ramy czasowe - od dnia rozpoczęcia studiów do dnia, w którym - wedle programu nauczania - nauka miała się zakończyć. Jedyne ograniczenie, jakie z niego wynika, to ograniczenie tego okresu nieskładkowego do wymiaru wynikającego z programu nauczania.

Zatem wliczyć można każdy odbyty okres nauki w szkole wyższej (niezależnie od jego umiejscowienia w czasie), pod warunkiem, że: 1) jest to nauka na jednym kierunku studiów, 2) nauka została ukończona - z ograniczeniem do wymiaru wynikającego z programu nauczania i oczywiście z wyłączeniem okresów, które w myśl art. 11 powyższej ustawy zbiegają się z okresami składkowymi.

Z niespornych okoliczności faktycznych sprawy wynika, że w okresie studiów poprzedzających reaktywację, ubezpieczony K. Z., ur. 25 kwietnia 1955 r., przebył w ubezpieczeniu okresy składkowe uwzględnione do wartości kapitału początkowego: od 15 marca do 02 lipca 1977 r. - zatrudnienie na Politechnice (...), od 18 października 1978 r. do 08 stycznia 1979 r. - praca w Fabryce (...) we W., od 12 do 21 marca 1979 r., od 23 marca do 09 września 1979 r., od 20 września 1979 r. do 28 czerwca 1982 r. - Spółdzielcze Zakłady (...) we W., od 29 czerwca 1982 r. do 03 stycznia 1983 r. - Zarząd Wojewódzki (...) we W., 04 stycznia 1983 r. do 08 października 1990 r. - (...) we W..

Zaświadczenie (...) z dnia 09 grudnia 2010 r. wskazuje następujące okresy studiów: 01 października 1974 r.- 10 września 1975 r., 01 października 1975 r.-17 lutego 1979 r., 01 października 1979 r.- 20 stycznia 1982 r., 01 października 1982 r.- 17 grudnia 1984 r.

Podczas studiów (...) korzystał z urlopów w okresach od 24 lutego do 30 września 1977 r., od 03 października 1978 r. do 14 lutego 1979 r., od 10 października 1980 r. do 30 września 1981 r.

Po reaktywacji 01 października 2007 r. ubezpieczony ukończył studia na Wydziale (...)Politechniki (...)w dniu 06 marca 2008 r.

Przepis art. 11 cyt. ustawy emerytalnej wyraźnie stanowi, że w razie zbiegu w czasie okresów ubezpieczenia uwzględnia się okres korzystniejszy. Oznacza to, że zbiegające się w czasie okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym nie podlegają sumowaniu przy obliczaniu okresów ubezpieczenia wymaganych do ustalenia prawa do świadczeń emerytalnych lub rentowych. Z tej przyczyny należało wyodrębnić okresy studiów (z wyłączeniem okresów urlopów), niepokrywające się z okresami zatrudnienia uznanego jako okresy składkowe.

Taka operacja dała podstawę do uwzględnienia w stażu ubezpieczeniowym K. Z., mającym wpływ na wartość jego kapitału początkowego, następujących okresów nieskładkowych nauki w szkole wyższej: od 01 października 1974 r. do 10 września 1975 r., od 01 października 1975 r. do 23 lutego 1977 r., od 01 października 1977 r. do 02 października 1978 r., od 15 do 17 lutego 1979 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.